

2 | OD REDAKCJI

Z ŻYCIA PKN

3 | Konferencja inaugurująca opublikowanie normy PN-ISO 26000:2012 - J.S.

5 | Forum o jakości paliw - B.K.

6 | Znak PN znakiem konsumenta. Nowe otwarcie - Sławomir Wilczyński

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

9 | Medyczne badania laboratoryjne in vitro - Małgorzata Grabińska-Kurtycz

SEKTORY PKN

11 | Informacje z sektorów

KOMITETY TECHNICZNE

13 | Komitety techniczne - październik 2012 r.

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor odpowiedzialny:

Joanna Skalska - tel. 22 556 74 62

Redaktor:

Barbara Kęsik - tel. 22 556 74 60

Skład:

Oskar Sztajer (stałe współpracuje)

- tel. 22 556 77 62

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny

ul. Świętokrzyska 14,

00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku

„Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiustacji tekstów i zmiany tytułów.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny

Zdjęcia © Fotolia.com

Szanowni Państwo

Na przestrzeni lat „Wiadomości PKN” zmieniały się zgodnie z „duchem czasów” i oczekiwaniami czytelników. W tym roku postanowiliśmy wyjść poza formułę miesięcznika i przygotowaliśmy dwa numery tematyczne z zakresu efektywności energetycznej oraz społecznej odpowiedzialności, oba zagadnienia zostały przedstawione w kontekście normalizacyjnym. W przyszłym roku zamierzamy kontynuować publikację numerów tematycznych. Może mają Państwo propozycje zagadnień, które powinniśmy poruszyć na łamach kolejnych numerów specjalnych? Jeśli tak, prosimy je przesyłać do redakcji: redakcja@pkn.pl

Przekazując numer grudniowy, naszym Czytelnikom, Autorom i Sympatykom życzymy spokojnych i pełnych radości Świąt Bożego Narodzenia.

Niech zbliżający się 2013 rok będzie wypełniony sukcesami w życiu osobistym i zawodowym.

Redakcja

Konferencja inauguracyjna opublikowanie normy PN-ISO 26000:2012

Polska Norma PN-ISO 26000:2012 Wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności została włączona do zbioru PN, dzięki pracy i staraniom KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności 5 listopada 2012 roku.

26 listopada 2012 roku w Ministerstwie Gospodarki odbyła się konferencja inauguracyjna opublikowanie normy PN-ISO 26000:2012 odnoszącej się do zasad społecznej odpowiedzialności. Ze strony PKN w konferencji uczestniczyła **Jolanta Kochańska**, Zastępca Prezesa PKN.

Konferencję otworzyła **Grażyna Henclewska**, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, która zaznaczyła, że obecnie w uzyskiwaniu przewagi konkurencyjnej w gospodarce ważna jest nie tylko efektywność finansowa i jakość oferowanych na rynku produktów czy usług. Równie istotne jest profesjonalne kształtowanie relacji z otoczeniem, wiarygodność oraz etyczne postępowanie. Podkreśliła, że norma PN-ISO 26000:2012 pozwala na kompleksowe zdefiniowanie strategicznego podejścia do zarządzania organizacją zgodnie z zasadami społecznej odpowiedzialności, stanowi przewodnik odnoszący się do koncepcji społecznej odpowiedzialności określający jej ramy oraz przybliżający kluczowe wartości i idee, które się z nią wiążą.

Następnie **Włodzimierz Biel**, Prezes Det Norske Veritas Business Assurance Poland - firmy, która sfinansowała tłumaczenie normy PN-ISO 26000:2012 - stwierdził, że norma ta ma istotne znaczenie przy integrowaniu zasad społecznej od-

powiedzialności z działaniami firmy. Podkreślił też, że firma DNV ma olbrzymie międzynarodowe doświadczenie w propagowaniu zasad społecznej odpowiedzialności. Wskazał również na międzynarodową działalność firmy w tym zakresie.

Kolejno **Jolanta Kochańska**, Zastępca Prezesa PKN, przedstawiła genezę normy oraz jej cele.

Norma została opracowana przez międzynarodową Grupę Roboczą **ISO/TMB/WG SR**, w skład której wchodziło około 450 ekspertów i obserwatorów zaangażowanych w różne aspekty społecznej odpowiedzialności z 99 krajów (w tym 69 krajów rozwijających się) oraz 42 przedstawicieli organizacji międzynarodowych i regionalnych. Ekspertsi reprezentowali 6 grup interesariuszy: przemysł, instytucje rządowe, konsumentów, pracowników, organizacje pozarządowe oraz inne (usługi, wsparcie, badania, naukę).

W ramach międzynarodowych uzgodnień odbyło się 8 posiedzeń grupy roboczej, przeanalizowano około 26 000 uwag zgłoszonych do projektów na różnych etapach opracowania normy. Dzięki tak ogromnej pracy osób z całego świata uzyskany został międzynarodowy dokument, w którym udało się osiągnąć ogólnoświatowe porozumienie wszystkich zainteresowanych środowisk w zakre-

sie definicji i zasad dotyczących społecznej odpowiedzialności, jej kluczowych obszarów i zagadnień oraz wytycznych integrowania odpowiedzialności społecznej z działaniami organizacji.

J. Kochańska podkreśliła też to, co wielokrotnie jeszcze powtarzali pozostali prelegenci: Norma zawiera wytyczne, nie zawiera wymagań, **NIE JEST** przeznaczona do certyfikacji.

Kończąc swoje wystąpienie, zwięźle omówiła organizację systemu normalizacyjnego w Polsce oraz wskazała, jak przebiega proces opracowywania norm na przykładzie właśnie normy ISO 26000.

Następni prelegenci: **Marek Szczepanik**, Zastępca Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) oraz **Aleksandra Stanek-Kowalczyk** z PricewaterhouseCoopers (PwC) skupili się na aspekcie dotyczącym stanu wdrażania CSR wśród polskich przedsiębiorców. M. Szczepanik wielokrotnie podkreślał, że wdrożenie zasad społecznej odpowiedzialności poprawia wizerunek firmy, wpływa na większą motywację pracowników, a to przekłada się na sukces finansowy. Wspomniał też o tym, że PARP przyczynia się do upowszechnienia społecznej odpowiedzialności przez edukację, informowanie, stronę internetową, wdrażanie projektów.

Stwierdził, że głównym problemem jest niska świadomość korzyści z CSR oraz brak zaufania społeczeństwa do przedsiębiorców, dlatego edukacja ma tu kluczowe znaczenie.

Więcej szczegółów można było dowiedzieć się z przeprowadzonego na zlecenie PARP badania „Ocena stanu wdrażania standardów społecznej odpowiedzialności biznesu”. O wynikach badania opowiedziała A. Stanek-Kowalczyk.

Badanie przeprowadzono wśród 850 przedsiębiorców (mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa).

Generalnie firmy ogólnopolskie nie widzą potrzeby zwiększania zaangażowania w którykolwiek z obszarów CSR. Ponad połowa firm uważa, że to co robi do tej pory jest wystarczające. CSR jest ciągle postrzegany przez pryzmat działań marketingowych, a to stwarza iluzję, że korzyści z jego wdrożenia są tylko i wyłącznie wizerunkowe.

Niezbędna jest zatem edukacja i podnoszenie świadomości w zakresie społecznej odpowiedzialności, gdyż jej brak, obok złożoności tematu, jest uznawany za główną barierę we wdrażaniu CSR. Bariere tę powinno ograniczyć, a nawet usunąć wprowadzenie normy PN-ISO 26000:2012.

Na praktycznym zastosowaniu normy z punktu widzenia organizacji pozarządowej skupiła się kolejna prelegentka - **Mirella Panek-Owsiańska**, Prezes Forum Odpowiedzialnego Biznesu (FOB). W swoim wystąpieniu omówiła szczegółowo raportowanie społeczne, które jest bardzo ważnym narzędziem zarządzania i komunikowania na temat skutków społecznych i środowiskowych, jakie wywołuje działalność zarówno

firm, jak i organizacji pozarządowych. Dla biznesu społecznie odpowiedzialnego raportowanie jest niezbędnym elementem ewaluacji i zwiększa przejrzystość firmy, pozwala przyjrzeć się wynikom działań - zarówno pozytywnym, jak i negatywnym - i podjąć odpowiednie kroki w przyszłości.

Norma PN-ISO 26000 jest istotna dla organizacji pozarządowych, ponieważ edukuje w zakresie społecznej odpowiedzialności, pozwala znaleźć wspólny język w ramach współpracy międzysektorowej, sprzyja transparentności WSZYSTKICH PODMIOTÓW.

Wśród wielu prezentacji na konferencji nie mogło zabraknąć wystąpienia **Zofii Pawłowskiej**, przewodniczącej KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności, któremu zawdzięczamy opracowanie normy PN-ISO 26000. Z. Pawłowska przybliżyła zebranych podstawowe cele normy PN-ISO 26000:

- promowanie wspólnego rozumienia społecznej odpowiedzialności;
- ułatwienie organizacjom wdrażania zasad społecznej odpowiedzialności;
- zachęcenie organizacji, by w swoich działaniach nie ograniczały się wyłącznie do zachowania zgodności z wymaganiami prawa;
- uzupełnianie innych narzędzi i inicjatyw na rzecz społecznej odpowiedzialności, a nie ich zastępowanie.

Natomiast postrzeganie organizacji jako społecznie odpowiedzialnej może mieć wpływ na jej ogólny wizerunek, zdolność do pozyskiwania i utrzymywania pracowników, udziałowców i klientów, morale i produktywność pracowników, opinie inwestorów, sponsorów i społeczności finansowej dotyczące organizacji, relacje

z władzami rządowymi, mediami, dostawcami, partnerami, klientami oraz społecznością, w której organizacja funkcjonuje.

Norma PN-ISO 26000:2012 jest wynikiem **prawdziwego międzynarodowego konsensu co do znaczenia odpowiedzialności społecznej i podstawowych obszarów**, które powinny być brane pod uwagę przy jej wdrażaniu.

Natomiast **Tomasz Gasiński** (DNV) w swojej wypowiedzi „Zarządzanie ryzykiem w procesie zrównoważonego rozwoju - wdrażanie wytycznych normy PN-ISO 26000 w praktyce” stwierdził, że stajemy się społeczeństwem obywatelskim, dlatego firma nie może sobie pozwolić na ryzyko reputacyjne, a dobre raportowanie staje się istotnym czynnikiem działalności firmy.

Dzięki dobremu zarządzaniu, transparentności i raportowaniu oraz komunikacji unikniemy kryzysu zaufania interesariuszy, a to przełoży się na korzyści wizerunkowe i tym samym wzrost wartości firmy.

Z perspektywy biznesu przedstawiła swój pogląd na sprawę **Liliana Anam** w prezentacji „Norma ISO 26000 - perspektywa biznesu”. Stwierdziła w niej, że dla przedstawicieli biznesu staje się istotna możliwość poświadczania, że ich firma wdrożyła zasady społecznej odpowiedzialności zgodnie z PN-ISO 26000:2012. Ta kwestia nieustannie powraca, więc być może z czasem trzeba będzie wypracować jakąś formę weryfikacji społecznej odpowiedzialności w biznesie. Generalnie norma jest wykorzystywana bardzo kreatywnie, jej wartością jest to, że porządkuje całe zagadnienie społecznej odpowiedzialności, które jest tematem złożonym i trudnym.

Jako ostatni prelegent wystąpił **Robert Sroka** (Szef projektów CSR, Accreo Taxand). Przedstawił zasady raportowania zintegrowanego w kontekście społecznej odpowiedzialności i normy PN-ISO 26000:2012 oraz zaprezentował korzyści ze sprawozdawczości pozafinansowej dla przedsiębiorstw.

Raportowanie zintegrowane łączy w sobie istotne informacje na temat strategii, zarządzania, wyników i perspektyw na przyszłość organizacji w sposób, który odzwierciedla ekonomiczny, społeczny i środowiskowy kontekst.

Opracowując raport dotyczący społecznej odpowiedzialności, zaleca się, m.in., aby raport:

- opisywał, w jaki sposób organizacja dokonała **wyboru omawianych zagadnień** oraz jak zagadnienia te zostaną potraktowane;
- przedstawiał **cele organizacji, jej działalność operacyjną,**

wyroby i usługi w kontekście zrównoważonego rozwoju.

Raport może być odrębnym dokumentem lub **częścią corocznego raportu organizacji.**

Elementy raportu zintegrowanego mają swoje odniesienie w normie ISO 26000, a korzyści wynikające z raportowania zintegrowanego są wieloaspektowe i odnoszą się zarówno do obszarów strategicznych, zarządzania wewnętrznego, jak i zewnętrznego.

Podsumowanie

Z wypowiedzi prelegentów wynikało, że PN-ISO 26000 ma potencjał i silną markę, które należy wykorzystać. Norma w sposób czytelny i zrozumiały porządkuje zagadnienie społecznej odpowiedzialności, które dla większości pracodawców jest złożone i trudne. Zawiera wytyczne mające pomóc we wdrożeniu zasad społecz-

nej odpowiedzialności W KAŻDEJ ORGANIZACJI.

Społeczna odpowiedzialność to działanie, które nie jest policzalne i dlatego też pracodawcy nie widzą w nim korzyści finansowych. Ze względu na to, że jego istotą jest dialog z najważniejszymi interesariuszami firmy (klientami, pracownikami, wykonawcami), a firmy mogą ten dialog prowadzić poprzez raporty roczne, to coraz istotniejsze staje się raportowanie zintegrowane, które poprawia wizerunek firmy, co przekłada się na zwiększenie wartości firmy na rynku - a to jest już wartość wymierna.

J.S.

Forum o jakości paliw

22 listopada 2012 r. w Warszawie odbyło się XI Forum Dyskusyjne „O monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw, biopaliw, LPG i CNG”. Na spotkanie został zaproszony dr Tomasz Schweitzer - Prezes PKN.

Na forum w formie referatów przedstawiono zagadnienie jakości paliw z różnych punktów widzenia.

Od strony legislacyjnej zaprezentowano aktualne działania administracji w tym zakresie. Przedstawiciel MG omówił **Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw** pod kątem wymagań KE i wniosków zgłaszanych z branży.

Przedstawiciel Inspekcji Handlowej zapoznał uczestników z wynikami kontroli dotyczącej badań paliw płynnych przeprowadzonej w I półroczu 2012 r.

Reprezentanci poszczególnych firm - potentatów w tej branży - skupiali się na wybranych aspektach jakości paliw,

np. ekspert z ORLEN Gaz Sp. z o.o. omówił jakość, ryzyko i rozwój rynku LPG, a dyrektor laboratorium z PGNiG przedstawił badanie jakości gazu ziemnego LNG i BioLNG.

Organizatorem Forum była Polska Izba Paliw Płynnych, która jest organizacją samorządu gospodarczego powołaną w 1991 r. Głównymi zadaniami Izby są m.in. ochrona i reprezentacja interesów grup zrzeszonych oraz uczestnictwo w tworzeniu regulacji prawnych dotyczących sektora naftowego. Polska Izba Paliw Płynnych jest także członkiem KT 222 ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych. Zakres prac tego komitetu jest bardzo obszerny i dotyczy m.in. terminologii, klasyfikacji, metod badań przetworów naftowych i cieczy eksploatacyjnych. Do skutecznego monitorowania i kontrolowania jakości paliw niezbędne są precyzyjne narzędzia. Taką funkcję spełniają opracowywane w KT 222 Polskie Normy.

B.K.

Stawomir Wilczyński

Znak znakiem konsumenta

Nowe otwarcie

Po kilkuletnim okresie stagnacji, spowodowanym zmianami na rynku certyfikacji w Polsce związanymi z akcesją do Unii Europejskiej i niezbędną adaptacją wszystkich uczestników rynku do nowych warunków funkcjonowania, promocja Znaku w roku 2012 zaczęła przynosić wymierne efekty w postaci nowych, wydanych przez PKN certyfikatów PN¹ upoważniających do oznaczania wyrobów Znakiem .

Otoczenie, w jakim funkcjonują współczesne organizacje funkcjonujące na rynku, uległo dramatycznej zmianie w ciągu ostatnich kilku - kilkunastu lat. Dawne bastiony stabilności takie jak telekomunikacja, energetyka, ubezpieczenia działają teraz w „ogniu konkurencji”; mamy do czynienia ze zmianami w technologii, które zachodzą w zaskakującym tempie; klienci coraz częściej prezentują postawę roszczeniową i oczekują najwyższej jakości, zapominając o jasnym artykułowaniu swoich potrzeb. Organizacje prześcigają się w dostarczaniu najnowocześniejszych produktów i usług.

Strategia rozwoju i promocji Znaku PN

Analiza tych zmian i świadomość obecnej sytuacji pozwoliła na opracowanie na przełomie lat 2011/2012 nowej strategii rozwoju i promocji Znaku PN.

Jej podstawą jest założenie: KLIENT ewoluuje z roli NABYWCY

(kierującego się głównie ceną przy wyborze wyrobu) do roli KONSUMENTA (świadomego dokonywanych przez siebie wyborów), a Znak PN ma chronić prawa i interesy konsumentów w przypadku wyrobów, w stosunku do których można wymagać certyfikacji dobrowolnej. *Chcemy by dla konsumenta Znak PN stał się gwarancją jakości i bezpieczeństwa wyrobu oraz wyrazem zaufania do wyrobu i jego producenta. Aby stworzyć warunki do skutecznego wykorzystania certyfikacji dobrowolnej w opisany sposób, należy doprowadzić do sytuacji, by KONSUMENT domagał się jej zawsze. W każdym przypadku, w którym ocena zgodności jest dobrowolna, ale także wówczas gdy certyfikacja dobrowolna może być gwarantem realizacji dodatkowych wymagań konsumenta stawianych wyrobom, podlegającym obowiązkowej ocenie zgodności wynikającej z przepisów prawa - wyjaśnia dyrektor Wydziału Certyfikacji Anna Stankowska.*

Należy podkreślić, że certyfikat PN jest certyfikatem „twardym”³. Certyfikacja na Znak PN prowadzona jest zawsze przez stronę trzecią, która co najmniej raz w każdym roku ważności certyfikatu przeprowadza tzw. audyty nadzoru. O potrzebie istnienia konsumenckiego Znaku PN może świadczyć nadal aktualna wypowiedź z roku 2008, udzielona „Wiadomościom PKN” przez prof. dra hab. Andrzeja Pisulę, ówczesnego przewodniczącego KT 93 ds. Mięsa i Przetworów Mięsnych, który stwierdził:

Wprowadzenie nowej wersji Znaku Zgodności z PN uważam za bardzo potrzebne, szczególnie w przypadku produktów mięsnych. Konieczność dostosowania się do potrzeb rynku, a tym samym konsumenta, zmusiła przemysł mięsny do znacznego rozszerzenia asortymentu, zwłaszcza przetworów mięsnych. W sprzedaży są tysiące różnych produktów mięsnych, często o tych samych nazwach, ale różniących się istotnie jako-

¹ Certyfikat zgodności z Polską Normą

² Znak PN - Znak Zgodności z Polską Normą - jedyny w Polsce dobrowolny znak certyfikacyjny umocowany prawnie, przyznawany przez Polski Komitet Normalizacyjny (PKN) - krajową jednostkę normalizacyjną, który potwierdza zgodność z Polskimi Normami (np. PN, PN-EN, PN-EN ISO, PN-ISO, PN-EN ISO/IEC). Podstawę prawną stanowi ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 169, poz. 1386) wraz z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu nadawania i wykorzystywania znaku zgodności z Polską Normą (Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2077).

³ W przeciwieństwie do certyfikatu twardego, za certyfikat tzw. miękki można uznać wystawioną na własną odpowiedzialność deklarację zgodności producenta, w tym także deklarację CE, w przypadku której udział strony trzeciej jest obligatoryjny jedynie w wybranych przypadkach.

ścią i ceną. Ustawodawstwo UE nie przewiduje kontroli procesu produkcyjnego, a jedynie zgodność z deklarowanymi na etykiecie informacjami, m.in. o składzie surowcowym, ograniczeniach żywieniowych, stosowanych dodatkach funkcjonalnych itp. Ograniczona wielkość etykiety i konieczność zamieszczenia na niej wszystkich niezbędnych informacji zmusza do stosowania bardzo drobnego druku, co zniechęca kupującego (zwłaszcza z wadami wzroku) do zapoznania się z jej treścią. Przy odpowiednim poinformowaniu konsumentów o sposobie udzielania prawa umieszczenia Znak Zgodności z PN, może się on stać wizualnym wskaźnikiem jakości przetworów mięsnych na rynku polskim i całej UE.

Pogląd ten ma zastosowanie do wszystkich grup wyrobów na rynku.

Działania Wydziału Certyfikacji

Pierwszym działaniem Wydziału Certyfikacji był przegląd i uproszczenie wewnętrznych przepisów regulujących certyfikację na zgodność z Polskimi Normami. Przepisy te były skomplikowane i zniechęcały podmioty do występowania z wnioskiem o certyfikację. Utrudniały także w praktyce prowadzenie certyfikacji przez PKN. W miejsce dotychczasowych zarządzeń i procedur wprowadzono w relacjach PKN - PODMIOT WNIOSKUJĄCY dwa dokumenty: wniosek o wycenę kosztów i przeprowadzenie certyfikacji oraz umowę o przeprowadzenie certyfikacji. Dokumenty

te zawierają proste i przejrzyste reguły postępowania. Sposób realizacji postępowania związane z certyfikacją opisano w dokumentacji Zintegrowanego Systemu Zarządzania PKN. Opracowano i przyjęto także w lutym 2012 roku **Politykę rabatową**, premiującą posiadaczy certyfikatów PN oraz współpracujące z PKN jednostki certyfikujące wyroby upustami cenowymi na produkty oferowane przez PKN (szkolenia, Polskie Normy i inne wydawnictwa normalizacyjne oraz narzędzia ułatwiające dostęp do Polskich Norm, tj. system zarządzania normami, e-dostęp, lex-norma).

W roku 2012, w nowej formule przyjęto 12 wniosków o wycenę kosztów i certyfikację. Trzy z nich zakończyły się przeprowadzeniem certyfikacji przez PKN i wydaniem certyfikatu PN. Pozostałe wnioski nie zostały uzupełnione o dokumentację wymaganą przez PKN do przeprowadzenia certyfikacji albo zostały zawieszono do momentu jej uzupełnienia.

Przeprowadzone w trakcie auditów rozmowy z przedstawicielami producentów - posiadaczy certyfikatów PN wskazały na trzy zasadnicze powody występowania o certyfikat i prawo do stosowania **Znaku PN**:

1. *Chcemy być lepsi od konkurencji. Wszyscy musimy mieć aprobaty techniczne ITB ale tylko my mamy potwierdzenie funkcjonalności naszego wyrobu opisane w Polskiej Normie - KRONOPLAST - zgodność wyrobu (kominek regulowany wentylacji grawitacyjnej) z PN -EN 13141- 5:2006.*
2. *Chcemy by nasze wyroby wyróżniały się na rynku. Znak PN*

nam to umożliwiał - Fabryka Farb i Lakierów Śnieżka - zgodność farb lateksowych Śnieżka Satynowa z PN-C-81914:2002 oraz impregnatu Vidaron z PN-C-81753:2002.

3. *Znak PN stosujemy „od zawsze” dla naszego wyrobu. Rezygnacja z niego, pomimo wejścia w znakowanie CE, mogłaby być źle odebrana przez rynek i naszych klientów - ETEX Building Materials Sp. z o.o. producent elementów dachowych zgodnych z PN -EN 490:2006/A1:2007.*

Trzy dotychczas współpracujące z PKN i posiadające upoważnienie Prezesa PKN do wydawania certyfikatów PN jednostki odnowiły umowę o współpracy. Pozyskano dodatkowo jedną Jednostkę Certyfikującą Wyroby (JCW)⁴. W chwili obecnej umowy o współpracy mają podpisane cztery JCW. W listopadzie rozpoczęto akcję promocyjną współpracy z PKN pośród akredytowanych laboratoriów. Ma ona zwiększyć możliwości certyfikacji przez PKN, a także zaangażować laboratoria do promocji **Znaku PN** wśród producentów, którzy zlecają im badanie swoich wyrobów na zgodność z Polskimi Normami. Raport z pozytywnymi wynikami badań stanowi fundamentalną część w procesie certyfikacji na **Znak PN**.

Rozwijanie szerokiej akcji informacyjnej we wszystkich potencjalnych obszarach certyfikacji przy jednoczesnej koncentracji środków i działań tam, gdzie wykryłyby się możliwości osiągnięcia wymiernego rezultata

⁴ Informacje nt. JCW oraz podmiotów posiadających certyfikat PN dostępne są na stronie www.pkn.pl w zakładce Certyfikat zgodności z PN - Nasi Partnerzy - Nasi Klienci

Małgorzata Grabińska-Kurtycz

Medyczne badania laboratoryjne in vitro

Badania laboratoryjne in vitro (łac. w szkłe) to medyczne badania diagnostyczne wykonywane w laboratorium medycznym - w próbówce lub innym otoczeniu sztucznym. Są one prowadzone na żywych, wyizolowanych z organizmu komórkach lub substancjach pochodzących z żywego organizmu.

Badania laboratoryjne in vitro obejmują badania ilościowe i jakościowe składu krwi oraz innych płynów ustrojowych, wydaliny, wydzieliny, a także tkanek innych niż krew. Stosowane metody diagnostyczne wykorzystują techniki spektroskopowe, rozdzielcze, elektrochemiczne (w tym immunologiczne), receptorowe i mikroskopowe.

Prawodawstwo a badania laboratoryjne in vitro

Zgodnie z polskim prawem (Ustawa o diagnostyce laboratoryjnej - Dz.U. 2001.100.1083) wszystkie wyniki badań powinny zostać zatwierdzone przez diagnostę laboratoryjnego, czyli pracownika laboratorium, który posiada określone uprawnienia (przede wszystkim prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego).

Wykonanie każdego badania laboratoryjnego zawsze jest obciążone błędem. Skutkuje to tym, że kilkukrotny pomiar tej samej próbki nie da kolejnych identycznych wyników. Błąd obciążający całą procedurę pomiarową jest wynikiem błędów charakteryzujących poszczególne

etapy badania. Przyczyny błędów wynikają z tego, że nie umiemy stworzyć idealnie takich samych warunków, w których wykonywane są powtórzenia badania oraz z tego, że wszystkie elementy systemu pomiarowego są obciążone swoim własnym błędem pomiaru.

Ważnym pojęciem w procedurach diagnostycznych są wyroby medyczne. Stąd Ustawa o wyrobach medycznych (Dz.U. 2010.107.679) definiuje wyrób medyczny.

Jednakże Dyrektywa 98/79/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie wyrobów medycznych używanych do diagnozy in vitro podaje tę definicję nieco inaczej.

Nawet niewielkie różnice w de-

finicjach podstawowych powodują czasem brak pełnego porozumienia pomiędzy użytkownikami tych wyrobów. Trzeba więc opracować dokumenty, które precyzyjnie określą pojęcia podstawowe oraz inne kwestie dotyczące diagnostyki in vitro. W takiej roli dobrze sprawdzają się Polskie Normy.

Normalizacyjny aspekt medycznych badań laboratoryjnych in vitro

Definicje wielu pojęć stosowanych w diagnostyce laboratoryjnej można znaleźć w dokumentach normalizacyjnych, np. [PN-EN ISO 18113-1:2012 Kliniczne badania laboratoryjne oraz me-](#)

dyczne systemy diagnostyczne in vitro - Informacje dostarczone przez wytwórcę (oznakowanie) - Część 1: Terminy, definicje i wymagania ogólne, dla której podstawą jest przewodnik PKN-ISO/IEC Guide 99.

Poza jednoznacznym definiowaniem pojęć, normalizacja obejmuje także inne aspekty diagnostyki, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków wytwórców wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro. Normalizacją objęto m.in.:

- kwestię oznakowywania wyrobów;
- przygotowywania przez wytwórców informacji dotyczących wyrobów medycznych;
- prowadzenia różnego typu kontroli (np. wrywkowej przy odbiorze końcowym, jakości procedur badawczych);
- realizację wyrobów do samokontroli;
- prowadzenie pomiarów wielkości w próbkach pochodzenia biologicznego;
- kryteria oceny działania wyrobów medycznych.

Równocześnie złożoność procesów diagnostycznych i znaczenie uzyskiwanych wyników pomiarów dla ich odbiorców spowodowały, że konieczne stały się próby normalizacji prac prowadzonych w laboratoriach.

Z punktu widzenia samych laboratoriów badawczych najważniejsza wydaje się norma [PN-EN ISO 15189 Laboratoria medyczne - Szczegółne wymagania dotyczące jakości i kompetencji](#).

Dokument ten kładzie bardzo duży nacisk na stronę techniczną działalności laboratoriów, w tym na odpowiedzialne zarządzanie personelem, wyposażeniem pomiarowym,

próbkami, sprawozdaniami z badań, zapewnieniem jakości procedur badawczych (metod pomiarowych), warunkami lokalowymi i środowiskowymi oraz całym procesem laboratoryjnym (jego fazą przedanalityczną, analityczną i poanalityczną). Poza tym norma określa, jak nadzorować badania zlecane podwykonawcom oraz kwestię skarg i reklamacji składanych przez klientów laboratoriów.

Jest to norma zgodna z wymaganiami podstawowymi [PN-EN ISO 9001:2009 Systemy zarządzania jakością - Wymagania](#). Jednocześnie norma uszczegóławia, a zarazem dopasowuje zalecenia normy [PN-EN ISO/IEC 17025 Ogólne wymagania dotyczące laboratoriów badawczych i wzorcujących](#) do specyficznego charakteru działalności laboratoriów medycznych.

Normy PN-EN ISO 15189 oraz PN-EN ISO/IEC 17025 zostały przewidziane do akredytacji laboratoriów. Mają służyć uzyskaniu porównywalności wyników pochodzących z różnych laboratoriów. Akredytację należy rozumieć jako formalne uznanie przez upoważnioną jednostkę akredytującą kompetencji organizacji działają-

cych w obszarze oceny zgodności, czyli jednostek certyfikujących, inspekcyjnych lub laboratoriów do wykonywania określonych działań. Należy zwrócić szczególną uwagę, że tzw. akredytacja laboratorium oznacza tak naprawdę, że laboratorium posiada akredytowane metody (procedury) badawcze, a nie samo jest posiadaczem certyfikatu akredytacji. Jest to podstawowa różnica pomiędzy akredytacją a certyfikacją.

Zakończenie

Jak widać obszar medycznych badań laboratoryjnych in vitro jest bardzo złożony. Z jednej strony znajdują się wytwórcy wyrobów i ich procesy produkcyjne, a z drugiej - użytkownicy końcowi wyrobów (laboratoria i pacjenci). Niemniej właśnie ze względu na tę złożoność podejmowane są prace mające na celu unormowanie działań prowadzonych zarówno przez wytwórców, jak i przez medyczne laboratoria diagnostyczne.

Normy są dokumentami do dobrowolnego stosowania. Jednak osoby zarządzające laboratoriami oraz wytwórcy wyrobów stosowanych do diagnostyki in vitro powinni mieć świadomość, że zastosowanie się do wymagań norm, przyczynia się do zapewnienia bezpieczeństwa wyników przedstawianych lekarzom i pacjentom. Tym samym cały proces diagnostyczny będzie bezpieczniejszy i miarodajny dla pacjentów, pracowników laboratoriów oraz profesjonalnych użytkowników wyników badań.

Informacje z sektorów

Sektor Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych

W dniach 5 - 8 listopada 2012 r. odbyły się w PKN posiedzenia Komitetu Technicznego ISO/TC 98 *Podstawy projektowania konstrukcji*. Spotkania zostały zorganizowane przez Sekretariat Komitetu, prowadzony przez PKN, a uczestniczyło w nich ponad

Podkomitet SC 2 *Niezawodność konstrukcji* prowadzony przez PKN rozpatrzył kolejną wersję projektu nowelizowanej najważniejszej normy dotyczącej niezawodności konstrukcji przygotowywaną przez grupę roboczą pod przewodnictwem prof. M.H. Fabera z Danii.

Norma ISO 2394:1998¹ *Ogólne zasady niezawodności konstrukcji budowlanych* stanowi podsta-

mentarze do nowelizacji normy ISO 4355:1998 *Określanie obciążenia dachów śniegiem* przygotowywanej przez grupę roboczą prowadzoną przez prof. T. Thiisa z Norwegii. Na tym samym posiedzeniu omawiano również projekt nowej normy ISO 13033 dotyczącej określania obciążeń budynków od niekonstrukcyjnych elementów podczas wstrząsów sejsmicznych. Temat ten prowadzony jest przez grupę roboczą pod kierunkiem R. Bachmana z USA.

Na posiedzeniu plenarnym ISO/TC 98 dyskutowano o potrzebie uaktualnienia kilku norm, m.in. ISO 3010:2001 dotyczącej obciążeń sejsmicznych, która będzie przygotowywana przez grupę roboczą prowadzoną przez Japonię. Przyjęto postanowienia podkomitetów i uzgodniono, że następne połączone posiedzenia odbędą się w Tokio, w połowie listopada 2013 r.

40 osób. Posiedzenia podkomitetów i grup roboczych są połączone z plenarnym posiedzeniem komitetu, aby ułatwić delegatom uczestnictwo we wszystkich spotkaniach. Posiedzenia w Warszawie miały na celu przyjęcie sprawozdań poszczególnych grup roboczych, przedyskutowanie opracowywanych norm i przyjęcie postanowień, dotyczących dalszych działań.

wę działania Komitetu ISO/TC 98, jest także wykorzystywana przez inne organizacje międzynarodowe. Na posiedzeniu przedyskutowano kolejny projekt normy i przyjęto zalecenia do dalszych prac.

Na posiedzeniu podkomitetu SC 3 *Obciążenia i oddziaływania* dyskutowano uwagi i ko-

¹ Norma ta została wprowadzona do zbioru Polskich Norm jako PN-ISO 2394:2000 *Ogólne zasady niezawodności konstrukcji budowlanych*

Sektor Usług

13 listopada 2012 r. na Wydziale Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, pod patronatem honorowym Prezesa PKN, odbyło się seminarium „Norma PN-EN 15221 Facility Management - nowe narzędzie pracy”.

Przewodniczący KZ 503 prof. nadzw. dr hab. inż. Jerzy Mikulik przedstawił stan prac normalizacyjnych w obszarze Facility Management. Zwrócił uwagę na to, że Facility Management ma już ponad sześćdziesięcioletnią historię w praktyce zarządzania nieru-

chomościami na świecie. Polskie doświadczenia w tym zakresie są znacznie skromniejsze. Przejawem zaangażowania specjalistów polskiego rynku nieruchomości w procesy wdrażania sprawdzonych rozwiązań wspomagających zarówno właściciela, jak również użytkowników nieruchomości są prace Komitetu Zadaniowego 503 ds. Facility Management.

Reprezentanci KZ 503: dr Bartłomiej Dessoulavy-Śliwiński oraz dr Renata Gabryelczyk przedstawili prezentację pt.: „Normy FM jako narzędzia wspierające zarządców nieruchomości, czy wytyczne utrudniające pracę”. Termin Facility Management (FM) nie ma jeszcze precyzyjnego odpowiednika w języku polskim. Podjęcie problematyki FM przez europejskie organizacje normalizacyjne jest więc istotne, aby doprecyzować na globalnym rynku usług określenia branży, która intensywnie rozwija się na świecie.

Reprezentanci KZ 503: dr hab. Iwona Foryś oraz mgr inż. Zbigniew Mazurek wypowiedzieli się na temat: „Benchmarkingu w procesie Facility Management w świetle normy EN 15221-71²”. Podkreślono, że ujednoczenie pojęć oraz standardów zwiększy porównywalność jakości i zakresu usług świadczonych przez firmy FM. Pozwoli na promowanie nowoczesnych rozwiązań stanowiących najlepsze praktyki w branży Facility Management.

Wykładowcy są reprezentantami członków w Komitecie Zadaniowym 503 ds. Facility Management, a także pracownikami naukowymi wyższych uczelni oraz praktykami w zakresie

Facility Management na rynku nieruchomości.

Seminarium w Krakowie rozpoczęło cykl spotkań poświęconych wprowadzaniu i upowszechnieniu wśród dostawców i odbiorców usług FM na rynku polskim wieloczęściowej normy PN-EN 15221 dotyczącej Facility Management. Kolejne spotkania odbędą się w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku oraz Szczecinie.

15 listopada 2012 r. powołano Komitet Zadaniowy ds. Rynku Nieruchomości, który jest wiodący w zakresie współpracy z CEN/TC 373 Services of real estate agents.

Zakres tematyczny KZ 504 obejmuje:

Definicje i pojęcia w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami; rodzaje umów w obrocie nieruchomościami; relacja pomiędzy pośrednikiem i klientem; kwalifikacje pośrednika w obrocie nieruchomościami; kodeks etyczny i kwalifikacje pośrednika w obrocie nieruchomościami.

Szczegółowe informacje o członkach powołanego KZ znajdują się na stronie internetowej: http://www.pkn.pl/sites/default/files/wykaz_komitetow_zadaniowych.pdf

Institucje zainteresowane członkostwem w powołanym KZ mogą zgłaszać się do udziału w jego pracach. Sposób zgłoszenia i wymagane dokumenty są podane na stronie internetowej: <http://www.pkn.pl/jak-zostac-czlonkiem-ktkz>

Zgłoszenia prosimy przysyłać na adres:

Polski Komitet Normalizacyjny
Sektor Usług

ul. Świętokrzyska 14

00-050 Warszawa

W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy kontaktować się z Kierownikiem Sektora Usług - Joanną Subaczewską, tel.: 22 55 67 672;

e-mail: joanna.roguszka@pkn.pl

lub z Sekretarzem KZ - Izabelą

Grodek, tel.: 22 55 67 543;

e-mail: izabela.grodek@pkn.pl

Sektor Maszyn i Inżynierii

5 grudnia 2012 r. pracownicy Sektora Maszyn i Inżynierii wzięli udział w 43. Krajowym Forum Konsultacyjnym Centrum Bezpieczeństwa Technicznego (CBT) z zakresu urządzeń ciśnieniowych, dźwigów i maszyn.

Przedstawiciele Komitetu Sterującego CBT-Politechniki Warszawskiej, Naczelnej Organizacji Technicznej i Urzędu Dozoru Technicznego podsumowali działania CBT w ostatnim czasie, kiedy to odbyły się posiedzenia przedstawicieli poszczególnych bloków branżowych. Podczas tych spotkań m.in. omówiono Regulamin Centrum Bezpieczeństwa Technicznego i zaktualizowano listę członków.

Jak zwykle zainteresowaniem członków Forum cieszy się informacja nt. zmian w przepisach prawa Unii Europejskiej. Podczas części ogólnej Jolanta Kochańska, Zastępca Prezesa PKN ds. Normalizacji omówiła zmiany w systemie normalizacji europejskiej wg nowego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 25.10.2012 r. Rozporządzenie to

² Norma EN 15221-7 zostanie wprowadzona do zbioru PN na początku 2013 roku.

m.in. reguluje zasady zatwierdzania Norm Europejskich, określa reguły współpracy pomiędzy europejskimi jednostkami normalizacyjnymi oraz zasady finansowania normalizacji europejskiej. Rozporządzenie wchodzi w życie 01.01.2013 r.

Po wstępnych prezentacjach rozpoczęły się spotkania branżowe. Na Forum z zakresu urządzeń ciśnieniowych przedstawiono raport dotyczący bieżących prac Europejskich Forów Jednostek Notyfikowanych, zaprezentowany przez UDT. Ponadto zaprezentowano nowoczesne metody obliczeń wytrzymałościowych zbiorników wysokociśnieniowych (seria norm PN-EN 13445), ocenę ubytków materiału gazociągu wysokiego ciśnienia, armaturę na parametry nadkrytyczne, doświadczenia z budowy kompleksu do produkcji paraksylenu w PKN Orlen oraz nowe techniki oceny przydatności technologicznej w energetyce konwencjonalnej.

Na początku Forum przedstawiciele UDT zaprezentowali ww. raport z zakresu maszyn. Następnie przedstawiono aktualny stan normalizacji oraz informacje z działalności Grupy Roboczej ds. maszyn przy Komisji

Europejskiej. Zaprezentowano również problemy wynikające z nieumiejętnej obsługi maszyn, jak również łamania przepisów BHP przez pracodawców i pracowników. Aby uniknąć tego typu praktyk omówiono budowę i zabezpieczenia stosowane w maszynach na przykładzie samochodu specjalnego MONTRAKS. Ponadto przedstawiono wymagania norm dotyczące suwnic pomostowych i bramowych oraz podano przykład analizy ryzyka związanego z maszynami, poczynszyszy od fazy projektowania poprzez badania i rozpatrzenie praktycznego zastosowania.

Sektor Elektrotechniki

5 grudnia 2012 r. odbyło się 38. posiedzenie KT 143 ds. Elektryczności Statycznej, na którym przyjęto dwóch nowych członków: Uniwersytet Zielonogórski i Akademię Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Na posiedzeniu poinformowano, że dwie z opracowanych w KT 304 norm zostały wymienione w nowej dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej z 14.11.2012 r. (patrz strona 5 dyrektywy). Są to normy: EN ISO 50001:2011 (wprowadzo-

na do PN w języku polskim jako PN-EN ISO 50001:2012 *Systemy zarządzania energią - Wymagania i zalecenia użytkowania*) i EN 16247-1:2012 (wprowadzona do PN w języku oryginału jako PN-EN 16247-1:2012 *Audity energetyczne - Część 1: Wymagania ogólne*). W związku z tym, KT 304 rozważa aktualnie możliwość wprowadzenia EN 16247-1:2012 w języku polskim.

Ponadto na posiedzeniu podano do wiadomości, że opracowany w KT 304 Plan Działania tego KT został już zatwierdzony i zamieszczony na stronie sieciowej PKN.

*Na podstawie informacji z sektorów
Oprac. B.K.*

Komitety Techniczne - październik 2012 r.

Zmiana zakresu tematycznego w Komitecie Technicznym

- **KT 263 ds. Sprzętu do Gromadzenia i Usuwania Odpadów Komunalnych** rozszerzył zakres współpracy o *CEN/TC 397 Baling presses - Safety requirements*.

Zmiana Przewodniczącego w Komitetach Technicznych

W październiku Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w **KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych** mgra inż. **Marka Murawskiego** reprezentującego Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich - Związek Rewizyjny

- w KT 210 ds. Armatury Przemysłowej i Rurociągów Przemysłowych mgr inż. Franciszka Migalskiego reprezentującego Zakład Armatury CHEMAR Sp. z o.o.
- w KT 312 ds. Robót Ziemnych prof. dr hab. inż. Magdalenę Borys reprezentującą Instytut Technologiczno - Przyrodniczy.

Powołania nowych członków Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- ANATEX Sp. z o.o. do KT 6 ds. Systemów Zarządzania
- APM Maciej Krzywicki do KT 295 ds. Sterylizacji
- BAS Jacek Dominczyk do KT 284 ds. Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych
- Centralny Ośrodek Badawczo - Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej do KT 179 ds. Ochrony Ciepłej Budynków, KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów i KT 234 ds. Elementów do Pokryć Dachowych
- Centrum Techniki Okrętowej SA do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów i KT 253 ds. Akustyki Architektonicznej
- Energy Partners Sp. z o.o. do KT 53 ds. Kabli i Przewodów
- Fundacja Edukacji i Nauki do KT 1 ds. Osób Niepełnosprawnych
- Genderka Sp. z o.o. do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
- HROPOL SA do KT 244 ds. Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo - Gaśniczych
- Instytut Odlewnictwa do KT 278 ds. Wodociągów i Kanalizacji
- Instytut Przemysłu Skórzanego do KT 26 ds. Wyrobów Włókienniczych
- Lafarge Cement SA do KT 195 ds. Prefabrykatów z Betonu i KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg
- Lafarge Kruszywa i Beton Sp. z o.o. do KT 108 ds. Kruszyw i Kamienia Budowlanego i KT 312 ds. Robót Ziemnych
- Narodowy Instytut Dziedzictwa do KT 311 ds. Konserwacji Dóbr Kultury
- Polskie Towarzystwo Badań Nieniszczących do KT 7 ds. Badań Nieniszczących
- Robert Bosch Sp. z o.o. do KT 277 ds. Gazownictwa
- Schneider Electric Polska Sp. z o.o. do KT 173 ds. Interfejsów i Budynkowych Systemów

Elektronicznych

- Stowarzyszenie Producentów Polistyrenu Ekstrudowanego EXIBA do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
- Uniwersytet Zielonogórski do KT 304 ds. Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej
- Urząd Dozoru Technicznego do KT 138 ds. Kolejnictwa
- Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia do KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej.

Odwołania członków Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN odwołał z członka KT:

- Applus RTD Sp. z o.o. z KT 7 ds. Badań Nieniszczących
- Danisco Biolacta Sp. z o.o. z KT 3 ds. Mikrobiologii Żywności
- Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników z KT 26 ds. Wyrobów Włókienniczych
- Instytut Technologii Elektronowej z KT 56 ds. Maszyn Elektrycznych Wirujących oraz Narzędzi Ręcznych i Przenośnych o Napędzie Elektrycznym
- PAKSTER SERVICE Krzywicki spółka jawna z KT 295 ds. Sterylizacji
- PGE Dystrybucja SA z KT 79 ds. Transformatorów Energetycznych
- Przedsiębiorstwo Usług Naukowych i Technicznych „NDTEST” Sp. z o.o. z KT 7 ds. Badań Nieniszczących
- Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. z KT 263 ds. Sprzętu do Gromadzenia i Usuwania Odpadów Komunalnych
- Zakłady Produkcji Specjalnej Sp. z o.o. z KT 184 ds. Klejów.

System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w praktyce

Zasady wyboru zabezpieczeń

to przegląd rozwiązań Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji według normy PN-ISO/IEC 27001 pomocny przy wdrażaniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

ADRESOWANY DO:

- osób zajmujących się problematyką bezpieczeństwa informacji organizacji,
- pracowników instytucji planujących wdrożenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji według normy PN-ISO/IEC 27001.

ZAWIERA M.IN. ZASADY:

- opracowania polityki i organizacji bezpieczeństwa informacji,
- zarządzania aktywami i ryzykiem,
- bezpiecznego zarządzania systemami informacyjnymi,
- kontroli dostępu,
- wdrażania i serwisu systemów informacyjnych,
- pomiarów Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

PREZENTUJE CZYTELNIKOWI:

- wytyczne do opracowania własnych zabezpieczeń, praktyczne wskazówki, porady, zalecenia dla osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo informacji od strony technicznej (informatycy) w jednostce,
- przykłady dokumentów niezbędnych przy wdrażaniu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

Zapraszamy do strefy klienta na www.pkn.pl

